

H5B - 2. brunst hos polte

Registrering af 1. brunst er nødvendig for at kunne synkronisere polteholdet og opnå høj kuld størrelse ved at løbe poltene i 2. eller 3. brunst.

Når første brunst er indtrådt, vil 2. brunst indtræde 21 ± 2 dage efter for 80-90 % af poltene.

1. Brunstkontrol af polte (2. brunst)

- En gang dagligt med ornekontakt, når de er ældre end 26 uger
- 5-punktsplan eller som minimum rideprøve
- Orne med inde i stien
- Brunsttidspunktet registreres enten på skema eller på polten
- Hver uge har sin egen farve. Skriv gerne ugedag

Eksempel på notering på skema:

Uge/dag metode:

43/M = Uge 43/Mandag

45/S = Uge 45/Søndag

Manuel styring af 2. brunst:

Ugen efter registrering af 1. brunst

- Flyt polte med samme "farve" i samme sti eller til løbebokse.
- Hæv foderstyrken til 3,5 FEso 5-7 dage før forventet løbning

To uger efter registrering af 1. brunst

- Påbegynd daglig ornekontakt
- Påbegynd daglig brunstkontrollen

Løb polten to gange dagligt ved stående brunst – før kl. 9 og efter kl. 15 eller med et større interval, hvis det er muligt

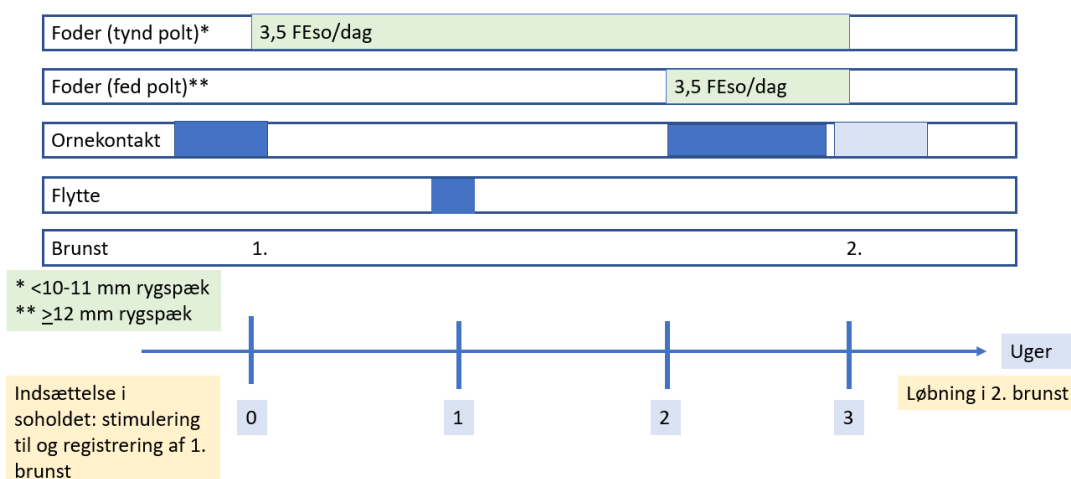
Hormonel styring af 2. brunst

(Altrenogest fx Altresyn®)

Læs indlægssedlen om forsigtighedsregler vedrørende håndtering af lægemidlet. Brug handsker.

- Polten skal have vist 1. brunst
- Træn polten i at indtage hormonet ved at bruge juice i tre dage
- Giv Altresyn® i 18 dage
- Giv altid Altresyn® på samme tidspunkt (± 15 minutter) hver dag
- Hæv foderstyrken til 3,5 FEso den dag behandlingen med Altresyn® ophører
- Påbegynd brunstkontrollen cirka fire dage efter endt behandling
- Poltene viser stående brunst 5-10 dage efter endt behandling
- Løb polten ved stående brunst to gange dagligt før kl. 9 og efter kl. 15 eller større interval, hvis det er muligt

Eksempel på løbning i 2. brunst.

Kommentarer til H5B - 2. brunst hos polte

1. For at styre 2. brunst skal polten have vist 1. brunst.

De første synlige udvendige brunsttegn er; hævede og røde kønslæber, øget nysgerrighed fra poltens side og eventuelt opspring på andre dyr. Læg mærke til om polten står for ornen. Det er ikke alle dyr, der viser de ydre synlige brunsttegn, (jo ældre polten bliver, jo svagere bliver brunsttegnene) derfor er det vigtigt, at inseminøren udfører en aktiv brunstkontrol af alle polte.

Brunstkontrollen skal udføres systematisk hver dag på samme tidspunkt. Hav altid en orne med. Det bør tilstræbes ornen kommer med ind i poltestierne. Polten skal have vist tydelige brunsttegn før man er sikker på den er cyklisk. Stårefleksen udløses enten via 5-punktsplanen eller ved minimum at benytte rideprøven. Det anbefales at bruge et skema, hvor poltenes nummer og alder bliver noteret, når de kommer i første brunst. Næste stående brunst er da 21+/- 2 dage.

Manuel styring af 2. brunst:

Brug tre forskellige farver og skift farve for hver uge, når du registrerer 1. brunst. Det er med til at synliggøre, hvilke polte der skal fokuseres på de enkelte uger. Det kan også vælges at give polten et sonummer i stedet for farve, når 1. brunst er observeret. Mærkning af poltene gør det muligt at se hvornår polten skal flushes (5-7 dage før forventet løbning for polte med rygspæk >11 mm, for øvrige polte udvides perioden, så de flushes 21-26 dage før forventet løbning). Det letter overblikket at samle polte med samme farve i en sti (samme status, flushes og løbes samtidig). Flushing øger antallet af løsnede æg. Skriv polte- og ugenummer ned på tavle eller kort, hvis farvemærkingen forsvinder.

Hormonel styring af 2. brunst

Det er muligt at styre brunsttidspunktet hos poltene ved at bruge hormonpræparater (Altresyn®, som er et progesteron lignende stof). Stoffet hæmmer udskillelsen af de hormoner, som sætter ægløsningen i gang. Så længe polten gives Altresyn® vil den dermed ikke kunne komme i brunst. Polten skal have haft 1. brunst for at Altresyn® virker og det skal gives i 18 dage. Altresyn® skal tildes i munden og derfor skal polten først trænes i at indtage midlet. Dette trænes med æblejuice i tre dage. Altresyn® skal gives hver dag og på samme tidspunkt hver dag.

Det er lettest, hvis polte som har vist 1. brunst, flyttes til samme sti så tildelingen af Altresyn® sker til alle polte i stien. Opsæt et skema på stien, hvor det kan registreres hvor mange dage poltene har fået Altresyn®.

4-10 dage men primært 6-7 dage efter den sidste behandling kommer polten i brunst og kan løbes på normal vis.

Ved planlægning af løbning og flushing skal du huske på at dage fra 1. brunst til løbning er lig: *3 dages træning + 18 dages behandling + 6-8 dages dage uden behandling = 27-29 dage ~ 4 uger*. Det betyder, at der startes med æblejuice 4 uger inden, at polten ønskes løbet.

Altresyn® er især velegnet til sohold, der kører med flere ugers holddrift. Når polten har været i brunst en gang, er det underordnet hvornår i cyklus, at behandlingen begynder.

Direkte kontakt med huden bør undgås. Brug latexhandsker. Vask hænder efter behandling og før næste måltid. Gravide kvinder og kvinder i den fødedygtige alder bør undgå kontakt med lægemidlet eller bør udvise ekstrem forsigtighed ved håndtering af dette lægemiddel. Personer, der lider af progesteron afhængige tumorer (kendt eller mistænkt) eller af tromboemboliske sygdomme (tendens til blodprop) bør ikke håndtere produktet. (Kilde: Indlægsseddel)